

Αθήνα, 11.05.2026

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

1. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2. Εσωτερικών

Θέμα: Σοβαρά ερωτήματα για την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Επιτήρησης εξωτικών νοσημάτων στη Λέσβο μετά τον εντοπισμό κρούσματος αφθώδους πυρετού

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 128947/62944 ΚΥΑ για το «Πρόγραμμα επιτήρησης και λήψης μέτρων για την προστασία του ζωικού κεφαλαίου της Ελλάδας από τα εξωτικά νοσήματα της οζώδους δερματίτιδας των βοοειδών, του αφθώδους πυρετού, της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών και της ευλογιάς των προβάτων και αιγών» για το έτος 2025, η οποία ουσιαστικά ανανεώνει και συνεχίζει το ίδιο πλαίσιο εφαρμογής από το 2017, η Λέσβος χαρακτηρίζεται ως «περιοχή υψηλού κινδύνου» για την εμφάνιση εξωτικών νοσημάτων.

Η ίδια ΚΥΑ προβλέπει ρητά ότι στις περιοχές υψηλού κινδύνου εφαρμόζεται ενεργητική επιτήρηση, η οποία περιλαμβάνει:

- κλινική επιτήρηση για τον αφθώδη πυρετό σε βοοειδή και αιγοπρόβατα,
- ορολογική επιτήρηση για τον αφθώδη πυρετό σε αιγοπρόβατα,
- μηνιαίες δειγματοληψίες και κλινικές εξετάσεις,
- γεωγραφικό διαχωρισμό κάθε περιοχής επιδημιολογικής διερεύνησης σε τρεις υποπεριοχές,
- επιλογή κάθε μήνα τουλάχιστον δεκαπέντε εκμεταλλεύσεων βοοειδών και δεκαπέντε εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων,
- καθώς και λήψη τυχαίων δειγμάτων αίματος για ορολογικές εξετάσεις από τις εκτροφές στις οποίες γίνεται η κλινική επιτήρηση.

Επιπλέον, η ΚΥΑ ορίζει ρητά ότι η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ αποτελεί την Κεντρική Αρμόδια Αρχή, με ευθύνη όχι μόνο του σχεδιασμού αλλά και της παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου της αποτελεσματικότητας του Προγράμματος, το οποίο εφαρμόζει η Κτηνιατρική Διεύθυνση της Περιφέρειας Λέσβου.

Ωστόσο, σύμφωνα με σοβαρές καταγγελίες και εκτιμήσεις κτηνιάτρων της Λέσβου, ο ιός του αφθώδους πυρετού φαίνεται να κυκλοφορούσε στο νησί ήδη από τον περασμένο Ιανουάριο, όπως προκύπτει από την παρουσία αντισωμάτων σε ζώα. Παρ' όλα αυτά, το Πρόγραμμα δεν εντόπισε εγκαίρως την παρουσία του νοσήματος αν και δημιουργήθηκε και εκτελείται γι αυτόν ακριβώς το λόγο.

Αντιθέτως, η αιτία εύρεσης του ιού προέκυψε από ένα τυχαίο περιστατικό, όταν ιδιώτης κτηνίατρος, εξετάζοντας αγελάδα με δυστοκία, εντόπισε συμπτώματα συμβατά με αφθώδη πυρετό.

Το γεγονός αυτό προκαλεί σοβαρά ερωτήματα:

- είτε για την ορθή εφαρμογή και εκτέλεση του Προγράμματος,

- είτε για την επάρκεια και αξιοπιστία του ίδιου του σχεδιασμού του,
- είτε για την αποτελεσματικότητα των μεθόδων επιτήρησης και εργαστηριακής διερεύνησης που εφαρμόζονται.

Επιπλέον, σύμφωνα με πληροφορίες, υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου αποδίδουν την ευθύνη αποκλειστικά στην Περιφέρεια ως φορέα υλοποίησης. Όμως η ίδια η ΚΥΑ αποδίδει σαφείς αρμοδιότητες στο Υπουργείο για τον σχεδιασμό, την εποπτεία και τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας του Προγράμματος.

Επειδή πρόκειται για ζήτημα εξαιρετικά σοβαρό για τη δημόσια κτηνιατρική πολιτική, την προστασία της κτηνοτροφίας της Λέσβου και τη βιοασφάλεια της χώρας,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Εφαρμόστηκε πλήρως στη Λέσβο το Πρόγραμμα ενεργητικής επιτήρησης που προβλέπει η ΚΥΑ από το 2017 έως σήμερα και ειδικότερα κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο;
2. Χωρίστηκε πράγματι η Λέσβος στις τρεις προβλεπόμενες υποπεριοχές επιδημιολογικής διερεύνησης και πραγματοποιούνταν κάθε μήνα οι προβλεπόμενες δειγματοληψίες και κλινικές εξετάσεις;
3. Πόσες εκμεταλλεύσεις βοοειδών και αιγοπροβάτων ελέγχθηκαν ανά μήνα στη Λέσβο στο πλαίσιο του προγράμματος από τον Ιανουάριο 2025 έως σήμερα και ποια ήταν τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων;
4. Πόσα δείγματα αίματος ελήφθησαν συνολικά στη Λέσβο για ορολογικό έλεγχο αφθώδους πυρετού το ίδιο διάστημα;
5. Εφόσον, σύμφωνα με κτηνιατρικές εκτιμήσεις, υπήρχαν ήδη αντισώματα που υποδηλώνουν κυκλοφορία του ιού από τον Ιανουάριο, γιατί το Πρόγραμμα δεν οδήγησε σε έγκαιρο εντοπισμό του νοσήματος;
6. Θεωρεί το Υπουργείο ότι οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι επιτήρησης και δειγματοληψίας ανάλυσης επαρκούν για την έγκαιρη ανίχνευση του αφθώδους πυρετού;
7. Για ποιο λόγο η επιτήρηση βασίζεται κυρίως σε ορολογικές εξετάσεις αίματος και όχι σε πιο άμεσες μοριακές τεχνικές ανίχνευσης του ιού, δεδομένου ότι η ίδια η ΚΥΑ προβλέπει δυνατότητα μοριακής διάγνωσης για τον αφθώδη πυρετό;
8. Προτίθεται το Υπουργείο να επανεξετάσει και να επανασχεδιάσει το σύστημα επιτήρησης στις νησιωτικές περιοχές υψηλού κινδύνου, μετά τη διαπιστωμένη αδυναμία έγκαιρου εντοπισμού του νοσήματος στη Λέσβο;
9. Ποια ευθύνη αναλαμβάνει το Υπουργείο για την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος, δεδομένου ότι η ίδια η ΚΥΑ του αποδίδει αρμοδιότητες σχεδιασμού, εποπτείας και ελέγχου της εφαρμογής του;
10. Είχε πραγματοποιηθεί η πρόσληψη του απαραίτητου προσωπικού που προβλέπεται στο άρθρο 10 της ΚΥΑ για την εφαρμογή του Προγράμματος στη Λέσβο και στις λοιπές περιοχές υψηλού κινδύνου;
11. Είχε πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη εκπαίδευση του προσωπικού, σύμφωνα με το άρθρο 9 της ΚΥΑ, και ποια συγκεκριμένα προγράμματα εκπαίδευσης υλοποιήθηκαν στη Λέσβο έως σήμερα;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Δρίσας Θεόδωρος

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Φωτίου Θεανώ